

โครงการจัดบริการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้มีภาวะพิ่งพิง
รพ.ปากพนัง อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช ปี๒๕๖๔

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเข้าสู่ “สังคมสูงอายุ” (Aged Society) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ก้าวคือ มีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรทั้งประเทศ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๑๕ ของประชากรทั้งประเทศ เมื่อสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา คาดว่าประเทศไทยจะมีประชากรสูงอายุสูงถึงร้อยละ ๒๐ ใน พ.ศ.๒๕๖๔ กล้ายเป็น “สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์” (complete aged society) จากการสำรวจของกรมอนามัย (๒๕๕๙) พบว่าผู้สูงอายุร้อยละ ๘๕ เจ็บป่วยด้วยโรคใดโรคหนึ่ง ส่วนใหญ่เป็นโรคเรื้อรังซึ่งจะนำไปสู่ภาวะทุพพลภาพ และพิ่งพิง และมีผู้ป่วยนอนติดเตียงร้อยละ ๑ นอกจากนั้นยังพบว่าผู้สูงอายุที่มีภาวะพิ่งพิงระดับสูงแต่ต้องดูแลตนเองหรือไม่มีคนดูแลถึงร้อยละ ๓๗ ในกลุ่มเดียวกัน รัฐบาลจึงให้ความสำคัญในการดำเนินการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ มีเป้าหมายสำคัญที่จะป้องกันไม่ให้ผู้สูงอายุที่ยังแข็งแรงมีการเจ็บป่วยจนต้องอยู่ในภาวะพิ่งพิง และหากผู้สูงอายุอยู่ในภาวะพิ่งพิงจะได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม โดยรัฐบาลได้สนับสนุนงบประมาณให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจัดให้มีบริการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขแก่ผู้สูงอายุที่ภาวะพิ่งพิงโดยใช้ห้องถีนและชุมชนเป็นฐานในการจัดการดูแล ซึ่ง สปสช ได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายผ่านกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล

องค์การบริหารส่วนตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก มีประชากรที่โรงพยาบาลปากพนังดูแล (หมู่๓ และหมู่๗) ทั้งหมด ๑,๘๗๑ คน พบร่วมกับผู้สูงอายุจำนวน ๔๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๔๒ ของประชากร จากการตรวจประเมินความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวันตามตัวชี้วัดเบาร์เรลแอดีแอล โดยหน่วยบริการโรงพยาบาลปากพนัง พบร่วมกับผู้สูงอายุและบุคคลอื่นที่มีภาวะพิ่งพิง ที่มีคะแนนแอดีแอลเท่ากับหรือน้อยกว่า ๑๑ คะแนน (ติดบ้าน ติดเตียง) จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๕๐ ของผู้สูงอายุในพื้นที่ จำแนกเป็นกลุ่มที่ ๑ (เคลื่อนไหวได้บ้างมีปัญหาการกิน/การขับถ่ายแต่ไม่มีภาวะสับสน) จำนวน ๑๐ คน กลุ่มที่ ๒ (เคลื่อนไหวได้บ้างมีภาวะสับสน และอาจมีปัญหาการกิน/การขับถ่าย) จำนวน ๒ คน กลุ่มที่ ๓ (เคลื่อนไหวไม่ได้ และอาจมีปัญหาการกิน/การขับถ่ายหรือเจ็บป่วยรุนแรง) จำนวน ๒ คน และกลุ่มที่ ๔ (เคลื่อนไหวเองไม่ได้ เจ็บป่วยรุนแรงหรืออยู่ในระยะท้ายของชีวิต) จำนวน ๒ คน ผู้สูงอายุที่มีภาวะพิ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพิ่งพิงจำเป็นต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือทั้งด้านบริการสาธารณสุขและด้านสังคม โดยเฉพาะกลุ่มติดเตียง (กลุ่มที่ ๓ และ ๔) ถึงแม้จะมีคนในครอบครัวดูแล แต่ก็เป็นภาระของผู้ดูแลไม่น้อย

องค์การบริหารส่วนตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก ร่วมมือกับหน่วยบริการโรงพยาบาลปากพนัง ในการจัดบริการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพิ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพิ่งพิง จึงได้จัดทำโครงการจัดบริการดูแลระยะยาว สำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพิ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพิ่งพิง โดยมีผู้จัดการระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข (CM) และผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพิ่งพิง (CG) ไปบริการดูแลด้านสาธารณสุขที่ครัวเรือน/ชุมชน

วัตถุประสงค์

๑ เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพิ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพิ่งพิง ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก (หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๗) ได้รับการบริการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขตามแผนการดูแลรายบุคคล (CP) โดยบุคลากรที่เกี่ยวข้องและผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพิ่งพิงและบุคคลอื่นที่มีภาวะพิ่งพิง ณ ที่ครัวเรือน

กลุ่มเป้าหมาย/พื้นที่เป้าหมาย

- ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึงพิบและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึงพิบ ๕ กลุ่ม จำนวน ๑๖ คน
- ๑ กลุ่มที่ ๑ เคลื่อนไหวได้บ้าง มีปัญหาการกิน การขับถ่าย แต่ไม่มีภาวะสับสน จำนวน ๑๐ คน
- ๒ กลุ่มที่ ๒ เคลื่อนไหวได้บ้าง มีภาวะสับสน และอาจมีปัญหาการกิน การขับถ่าย จำนวน ๒ คน
- ๓ กลุ่มที่ ๓ เคลื่อนไหวเองไม่ได้ และอาจมีปัญหาการกิน การขับถ่าย หรือเจ็บป่วยรุนแรง จำนวน ๒ คน
- ๔ กลุ่มที่ ๔ เคลื่อนไหวเองไม่ได้ เจ็บป่วยรุนแรงหรืออยู่ในระยะท้ายของชีวิตจำนวน ๒ คน

วิธีดำเนินการ

ขั้นเตรียมการ

๑) สำรวจผู้สูงอายุมีภาวะและบุคคลอื่นที่พึงพิบ ในพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก (หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๓) และประเมินการทำกิจวัตรประจำวันโดยใช้แบบประเมินคัดกรอง ความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวันตามดัชนีบาร์เอดีแอล และสรุปข้อมูลผู้สูงอายุและบุคคลอื่นที่พึงพิบ ที่มีคะแนนประเมิน เอดีแอล เท่ากับหรือน้อยกว่า ๑๑ โดยจำแนกเป็น ๔ กลุ่มตามความต้องการบริการ ด้านสาธารณสุข จัดเก็บเป็นฐานข้อมูลไว้ศูนย์ฯ และส่งเป็นอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ให้องค์กรบริหารส่วนตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก เพื่อดำเนินการต่อไป

๒) CM จัดทำ CP และปรึกษาปัญหารายกรณีกับสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (care conference) เพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอโครงการดูแลระยะยาวฯ

๓) รพ.ปากพนังจัดทำโครงการและข้อเสนอโครงการพร้อมสรุปแผนการดูแลรายบุคคล เพื่อขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายบริการดูแลระยะยาวฯ ต่อองค์กรปกครองสุขภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก เพื่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึงพิบ

ขั้นดำเนินงาน

๑) โรงพยาบาลปากพนัง โดย CM จัดแบ่งผู้สูงอายุให้ CG แต่ละคนรับผิดชอบดูแล พร้อมจัดทำ CP รายสัปดาห์ และตารางการปฏิบัติงานมอบหมายให้ CG ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ CG ๑ คนดูแลผู้สูงอายุไม่เกิน ๕ คนต่อวัน CG หน้าที่ให้บริการสาธารณสุขเบื้องต้น การดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน การจัดการสภาพแวดล้อม/บ้าน ตาม CP

๒) โรงพยาบาลปากพนัง CM และกรรมการ กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษาแนะนำการดำเนินงานของ CG ทุกสัปดาห์

๓) CM ประเมินและทบทวน CP ร่วมกับ CG ญาติ และอาจปรึกษาปัญหารายกรณีกับสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

๔) โรงพยาบาลปากพนัง โดย CM ประสานกับหน่วยบริการจัดบุคลากรสาธารณสุข (ทีมหมอมครอบครัว) หน้าที่บริการดูแลด้านการพยาบาล ด้านการฟื้นฟูสภาพร่างกาย ด้านโภชนาการ ด้านเภสัช กรรมและด้านอื่นๆ ตามความจำเป็น อาทิ สุขภาพซ่องปาก สุขภาพจิต แก่ผู้สูงอายุที่บ้าน พร้อมให้คำแนะนำและฝึกสอนญาติและหรือ CG ในการดูแลช่วยเหลือ

๕) โรงพยาบาลปากพนัง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์การแพทย์ที่จำเป็น (หรือประสานขอสนับสนุนจากหน่วยบริการ) จ้างเหมาบริการหรือจ่ายค่าตอบแทน CG จ่ายค่าตอบแทนปฏิบัติงานนอกเวลาหรือค่าเบี้ยเลี้ยงแก่ CM และหรือบุคลากรสาธารณสุขที่มาช่วยปฏิบัติงาน

ขั้นสรุปผล

๑) CM กรรมการที่รับมอบหมาย และ CG สรุปผลการดำเนินงาน บันทึกในระบบ เมื่อถัดแล้ว
ครบ ๕ เดือน และรายงานที่ประชุมคณะกรรมการ

๒) จัดทำรายงานและสรุปผลการดำเนินงาน ส่งกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหาร
ส่วนตำบลปากพนังผ่านวันออกเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการ ๑ ปี

ระยะเวลาดำเนินการ

พ.ศ.๖๔-กย.๖๔

สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่หมู่ ๒ และหมู่ ๗ ตำบลปากพนังผ่านวันออก องค์การบริหารส่วนตำบลปากพนังผ่านวันออก

งบประมาณ

ขอสนับสนุนงบประมาณจากการของทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลปากพนังผ่านวันออก เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อบริการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึงพิง จำนวน ๑๖ คน โดยมาจากจ่ายต่อปีตามสรุปแผนการดูแลรายบุคคลสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึงพิงที่แนบมาพร้อมโครงการนี้ รวมเหมาจ่ายเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๙๕,๘๔๐ บาท (เก้าหมื่นห้าพันแปดร้อยสี่สิบบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้ แยกเป็นรายกิจกรรม

๑. ค่าจ้างเหมาบริการ (หรือค่าตอบแทน) CG จำนวน ๖ คน ไปบริการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึงพิง ที่ครัวเรือน รวมเป็นเงิน ๓๑,๒๐๐ บาท ทั้งนี้เฉลี่ยไม่เกินค่าแรงขั้นต่ำที่รัฐบาลกำหนด โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑.๑ ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มที่ ๑ เหมาจ่ายดูแลตาม CP ครั้งละ ๕๐ บาท ดูแล ๒ ครั้ง/เดือน $\times$ ๑๒ เดือน $\times$ ผู้สูงอายุ ๑๐ คน เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท

๑.๒ ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มที่ ๒ เหมาจ่ายดูแลตาม CP ครั้งละ ๕๐ บาท ดูแล ๔ ครั้ง/เดือน $\times$ ๑๒ เดือน $\times$ ผู้สูงอายุ ๒ คน เป็นเงิน ๔,๘๐๐ บาท

๑.๓ ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มที่ ๓ เหมาจ่ายดูแลตาม CP ครั้งละ ๕๐ บาท ดูแล ๔ ครั้ง/เดือน $\times$ ๑๒ เดือน $\times$ ผู้สูงอายุ ๒ คน เป็นเงิน ๔,๘๐๐ บาท

๑.๔ ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มที่ ๔ เหมาจ่ายดูแลตาม CP ครั้งละ ๕๐ บาท ดูแล ๔ ครั้ง/เดือน $\times$ ๑๒ เดือน $\times$ ผู้สูงอายุ ๒ คน เป็นเงิน ๔,๘๐๐ บาท

๒. ค่าจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ทางการแพทย์และอุปกรณ์เครื่องซ่อมที่จำเป็น เป็นเงิน ๖๔,๖๔๐ บาท รายละเอียดดังนี้

๒.๑ ค่าจัดซื้อฝาอ้อมสำเร็จรูป สำหรับผู้ใหญ่จำนวน ๒๘ ห่อๆ ละ ๔๐ บาท เป็นเงิน ๑๑,๔๐๐ บาท

๒.๒ ค่าจัดซื้อนมผงเสริมแคลเซียม จำนวน ๑๒๘ ถุงๆ ละ ๔๐๐ บาท เป็นเงิน ๕๑,๒๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๕,๖๔๐ บาท (เก้าหมื่นห้าพันแปดร้อยสี่สิบบาทถ้วน)

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยจ่ายได้

เจ้าหน้าที่การเงินของหน่วยงาน

(ลงชื่อ).....

(นางสาวอรทัย พวงทอง)
ตำแหน่ง
หน้าที่ราชการเงิน俸และบัญชีปฏิบัติการ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ผู้ป่วยที่มีภาวะพึงพิง ในพื้นที่ หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๗ ต. ปากพนังฝั่งตะวันออก ได้รับการบริการดูแล
ระยะยาวด้านสาธารณสุข

การประเมินผล

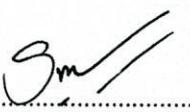
๑. ร้อยละร้อยผู้ป่วยที่มีภาวะพึงพิง ในพื้นที่ หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๗ ต. ปากพนังฝั่งตะวันออก อ. ปากพนัง
ได้รับการบริการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขได้รับการดูแลตามแผนรายบุคคล (Care Plan)

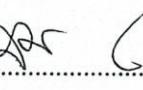
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

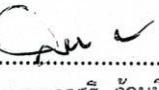
๑. ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึงพิง หมู่ ๒ และหมู่ ๗ ต. ปากพนังฝั่งตะวันออก อ. ปากพนัง จ. นครศรีธรรมราช
จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น/ ลดภาระของครอบครัว

หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบโครงการ

โรงพยาบาลปากพนัง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มงานบริการปฐมภูมิและองค์รวม

ลงชื่อ..... ผู้เขียนโครงการ
(นางสีฟ้า มงคลกรรณย์)
พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการ

ลงชื่อ..... ผู้เสนอโครงการ
(นายสมเกียรติ วรยุทธการ)
นายแพทย์ชำนาญการ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลปากพนัง

ลงชื่อ..... ผู้เห็นชอบโครงการ
(.. นางมารศรี ก้อนหิน ..)
ผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นประถมศึกษา (ด้านส่งเสริมพัฒนา)

ลงชื่อ..... ผู้อนุมัติโครงการ
(นายจรัส พงษ์ สุขกานต์)
ผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ตำแหน่ง.....